

RUIMTE VOOR EEN DUURZAAM UTRECHT

Informatieblad voor gemeenten, provincie en grondeigenaren

In de provincie Utrecht neemt zowel de hoeveelheid duurzaam opgewekte energie als de elektrificatie van bedrijfsprocessen en economische groei snel toe. Hierdoor is de grens bereikt van wat het landelijke hoogspanningsnet van TenneT in de provincie Utrecht aan kan. Ook delen van het regionale elektriciteitsnet bereiken hun limiet (congestie). De situatie op het elektriciteitsnet in Utrecht is kritiek. Naast netuitbreidingen worden daarom extra maatregelen genomen om de netcongestie zoveel mogelijk te beperken. Deze 10 maatregelen kondigde minister Jetten in april 2024 aan in de kamerbrief 'Versnelling en uitbreiding maatregelen netcongestie Flevoland, Gelderland en Utrecht (FGU)'.

In Utrecht werken netbeheerders TenneT en Stedin samen met provincie en betrokken gemeenten aan deze extra maatregelen. Eén van de maatregelen is de inzet van nieuw regelbaar vermogen. In dit informatieblad leest u wat deze maatregel inhoudt en welke hulp we hierbij nodig hebben van verschillende partijen. Zo werken we samen aan een betrouwbaar energienet voor alle Utrechtse bewoners en bedrijven.

Figuur 1. Conceptuele visualisatie van een opstelling van stroomgeneratoren in een fictief landschap (totaal vermogen 10 MW)

MAATREGEL INZET REGELBARE OPWEK

De maatregel 'Inzet regelbare opwek' houdt in dat marktpartijen op piekmomenten extra stroom aan het net leveren. Deze elektriciteit leveren ze direct aan ons Stedin station. Hierdoor hoeft er minder elektriciteit over het hoogspanningsnet van TenneT te worden getransporteerd, waar sprake is van congestie. Via de aanbesteding 'Flextender Stedin-TenneT' vragen we marktpartijen hiervoor regelbare stroomproductie als dienst aan te bieden. Het gaat in eerste instantie om 60 megawatt (MW). Dit staat gelijk aan het verbruik van ongeveer 20.000 duurzame nieuwbouwwoningen. De inzet van stroomgeneratoren is een tijdelijke noodmaatregel als aanvulling op de andere maatregelen. De generatoren worden hoofdzakelijk op afroep van Stedin, als het echt nodig is, ingezet totdat de netverzwaring gereed is.

NOODZAKELIJKE TUSSENSTAP

We vragen de dienst in de aanbesteding technologie-neutraal uit. De stroomgeneratoren die worden aangeboden, werken mogelijk op fossiele brandstoffen. Dat zien wij ook liever anders, maar hierdoor kunnen wel vele huishoudens overstappen van cv-ketels op warmtepompen en van brandstofauto's op elektrische auto's. Ondanks dat generatoren die draaien op fossiele brandstoffen CO₂ uitstoten, besparen we zo uiteindelijk toch CO₂. Het is een noodzakelijke tussenstap in de ontwikkeling naar een duurzaam energiesysteem. En ondertussen onderzoeken we haalbare duurzame alternatieven voor een volgende Flextender.

MAXIMALE STEUN NODIG

Stedin is bij deze maatregel verantwoordelijk voor het kopen of huren en het vervolgens beschikbaar stellen van een stuk grond aan de marktpartij die de installaties plaatst. Ook zijn wij verantwoordelijk voor de netwerkaansluitingen en uiteraard een vergoeding. In het vinden van geschikte locaties voor regelbaar vermogen is de maximale steun van verschillende Utrechtse partijen nodig om de noodstroom op tijd op de juiste plekken te krijgen. Het gaat hierbij om het beschikbaar stellen van grond door private of publieke organisaties, het sneller verlenen van vergunningen en het wegnemen van mogelijke stikstofbelemmeringen. Het vraagt een gezamenlijke inspanning van de netbeheerders, particuliere partijen, gemeenten en de provincie met als doel de betrouwbaarheid van het elektriciteitsnet voor iedereen in Utrecht te waarborgen.

GROND GEZOCHT IN DE BUURT VAN ONZE STATIONS

Om de generatoren doelgericht in te kunnen zetten, zoeken we grond in de provincie Utrecht in de buurt van onze stations. Wij lichten u dit graag toe in een persoonlijk gesprek.

We zoeken meerdere grondplots voor in totaal 60 MW. De grond:

- valt binnen het verzorgingsgebied van Stedin en ligt dichtbij een Stedin onderstation;
- heeft minimaal een oppervlakte van 1.250 m² per 10 MW;
- is bereikbaar voor zwaar verkeer, onder andere voor het plaatsen van de generatoren;
- is voor een periode van 5 tot 10 jaar te gebruiken;
- is te koop of te huur.

Figuur 2. Conceptuele visualisatie van een opstelling van stroomgeneratoren in een fictief landschap (totaal vermogen 10 MW)

OVER DE STROOMGENERATOREN

We weten nu nog niet wat marktpartijen precies gaan aanbieden in de aanbesteding. De visualisatie geeft een idee van hoe het terrein met de generatoren er uit zou kunnen komen te zien. Het is een schets om u een indruk te geven.

De aangeboden stroomgeneratoren moeten voldoen aan een aantal voorwaarden om de pieken op te kunnen vangen. De generatoren:

- kunnen 50 uur achter elkaar stroom leveren;
- zijn niet groter dan 10 MW per module, zodat we deze goed op ons elektriciteitsnet kunnen aansluiten;
- maken op 1 meter afstand van de installatie niet meer geluid dan 80 dB(A). Als het nodig is voor de vergunning nemen we extra maatregelen om dit verder te verlagen;
- hebben een CO₂- en stikstofuitstoot die ruim binnen de wettelijke normen blijft;
- zijn tijdelijk (5 tot 10 jaar) en verplaatsbaar, afhankelijk van hoe de netcongestie zich ontwikkelt.

De noodstroom van de generatoren zetten we alleen in als het echt nodig is. De grootste knelpunten zijn in de wintermaanden, vooral als het langere tijd heel koud is. Dat is hooguit tien procent van het jaar. De rest van de tijd staan ze uit en zijn ze helemaal stil.

INVLOED OP OMGEVING

Afhankelijk van het type en de omvang van de installatie kan deze invloed hebben op de omgeving. Bij de plaatsing en het gebruik van de stroomgeneratoren houden we ons aan alle geldende wetten en regels. Wij stellen eisen aan het geluid dat de generatoren maximaal mogen produceren, de invloed op externe veiligheid en de luchtkwaliteit van de aangeboden generatoren. Daarnaast wordt ook landschappelijke inpassing toegepast als dat vereist is vanuit de benodigde vergunningen.

Wanneer er meer informatie bekend is over het type installatie, passen we deze informatie aan. De laatste versie vindt u altijd op onze [website](#).

WAT BETEKENT DIT VOOR DE OMWONENDEN?

De inzet van tijdelijke stroomgeneratoren is één van de maatregelen uit het maatregelenpakket waarmee we alles op alles zetten om te voorkomen dat er wachtlijsten ontstaan voor kleinverbruikers. Kleinverbruikers zijn consumenten en kleine bedrijven met een particuliere of zakelijke aansluiting van maximaal 3x80A. Voor grote bedrijven zijn er al wachtlijsten voor het verzwaren van een bestaande aansluiting of voor een nieuwe aansluiting. Door de maatregelen in Utrecht in te zetten, kunnen we voorkomen dat er ook wachtlijsten voor het aansluiten of verzwaren van kleinverbruikers nodig zijn. Hierdoor komt de bouw van 20.000 nieuwe woningen die aangesloten moeten worden op het net niet in gevaar en kan de verduurzaming bij consumenten en kleine bedrijven doorgaan. Daarnaast houden de maatregelen het elektriciteitsnet betrouwbaar. We voorkomen dan grote stroomstoringen. Bij de inzet van de tijdelijke stroomgeneratoren houden we natuurlijk rekening met de omgeving waarin wij deze plaatsen: niet te dichtbij woonwijken, zo stil en schoon mogelijk en zo veel mogelijk passend in de omgeving.

Tabel 1. Planning voor realisatie regelbaar vermogen binnen het Flextender project

Huidige planning	
Oktober 2024	Aanbesteding Flextender voor regelbare opwek gepubliceerd (Stedin)
Juni 2025	Marktpartij gecontracteerd (Stedin)
Februari 2026	Locatie beschikbaar voor marktpartij (Stedin)
Maart 2026	Ontvangst omgevingsvergunning (Stedin)
Maart 2026	Ontvangst overige vergunningen (Marktpartij)
Juli 2026	Regelbaar vermogen operationeel (Marktpartij)

Neem gerust contact op:

Heeft u vragen over deze informatie of heeft u mogelijk grond beschikbaar?
Neem dan contact op met Jonna Luijten, strategisch omgevingsmanager via:

jonna.luijten@stedin.net

of 06 8240 2407.

